

A COVID-19 HATÁSAI MIATT FOLYAMATOSAN VÁLTOZÓ KÖNYVVIZSGÁLATI KÖRNYEZET KULCSFONTOSÁGÚ TERÜLETEINEK KIEMELÉSE

2020.04.09.

Az alábbiakban a kiadvány nem hivatalos magyar nyelvű összegzését, illetve nem szó szerinti fordítását közöljük, annak érdekében, hogy kamarai tagjaink széles köréhez eljuthassanak az IFAC felhívásában található hasznos gondolatok, melyek ebben a nehéz helyzetben hozzásegíthetnek bennünket ahhoz, hogy a könyvvizsgálat végrehajtása során a lehető legtöbb aspektusból vegyük figyelembe a COVID-19 járványból eredő kérdéseket és kockázatokat.

"Highlighting Areas of Focus in an Evolving Audit Environment Due to the Impact of COVID-19" alapján

[IAASB kiadványa, publikálva: 2020. március](#)

A COVID-19 világjárvány miatti globális fejlemények a könyvvizsgálók munkájára is hatással vannak. Az általános bizonytalanság és a kiszámíthatatlanság a lényeges hibás állítás új vagy megnövekedett kockázatait idézheti elő adott esetben. Lehetséges, hogy a könyvvizsgálat megtervezésének az időpontjában ezeket a kockázatokat a könyvvizsgálók még nem vették figyelembe, vagy akkor még másként ítélték meg a beazonosított kockázatokat.

A könyvvizsgált társaságok folyamatosan igazodnak az üzleti tevékenységüket és a működésüket érintő megváltozott körülményekhez, amelyek hatást gyakorolnak többek között a pénzügyi beszámolási folyamatokra, a pénzügyi kimutatásokban teendő közzétételekre, valamint a gazdálkodó egységek azon képességére, hogy a működésüket a belátható jövőben is fenntarthassák.

Hasonlóképpen, a következőkben említett kihívásokkal összefüggésben, a könyvvizsgálóknak is változtatniuk kell azon, hogy miként szereznek elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot a könyvvizsgálói véleményük megalapozásához. Olyan kihívásokkal kell szembenézniük, mint például a személyekhez és információkhoz való hozzáférés nehézségei, a lényeges hibás állítás bizonyos azonosított kockázatainak és a kockázatok értékelésének a felülvizsgálata és újragondolása, a tervezett könyvvizsgálati eljárások megváltoztatása, valamint, az adott esetben megfelelően alternatív eljárások vagy további könyvvizsgálati eljárások végrehajtása. Ennek kapcsán a könyvvizsgálók ráébredhetnek arra, hogy a jelenlegi körülmények lehetőséget teremtenek a megszokott munkamódszerek megújítására és megváltoztatására, így például új technológiák, vagy már meglévő technológiai megoldások rugalmas alkalmazására, felhasználására.

A környezettel és a pénzügyi beszámolási láncsal kapcsolatos egyéb változások szintén befolyásolhatják a könyvvizsgálatot, például: az alkalmazandó pénzügyi beszámolási szabályok megváltoztatása, a gazdálkodókra vonatkozó törvények és más jogszabályok változásai, vagy a gazdálkodókat érintő olyan új tranzakciók előfordulása, mint például a kormányzati „mentőcsomagok” révén juttatott támogatások megszerzése.

A könyvvizsgálói munkavégzés módját és helyét érintő változások szükségessé tehetik, hogy a könyvvizsgáló cégek reagáljanak erre a folyamatosan változó környezetre, például azzal, hogy újragondolják a megbízásért felelős munkacsoport irányítására és felügyeletére, valamint a munkájuk áttekintésére vonatkozó **belső minőség-ellenőrzési politikákat és eljárási szabályokat**. Az egyes könyvvizsgálati megbízások szintjén a könyvvizsgálóknak még fokozottabban tisztában kell lenniük a **csalások vagy hibák** lehetőségével, ideértve a csalási szándékú pénzügyi beszámolás lehetőségét is, szem előtt tartva a **szakmai szkepticizmus** gyakorlásának fontosságát a könyvvizsgálati eljárások végrehajtása során.

Az alábbiakban bemutatunk néhány olyan jelentős területet, amelyek esetleg további megfontolásokat igényelnek a könyvvizsgálati eljárások megtervezése és végrehajtása során, annak érdekében, hogy a könyvvizsgálók elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzenek a könyvvizsgálói véleményük megalapozásához és a könyvvizsgálói jelentés kibocsátásához.

Sajátos megfontolások

A lényeges hibás állítás kockázatának azonosítása és felmérése
ISA 315 (Felülvizsgált)

- A COVID-19 miatt felmerült új vagy felülvizsgált kockázatok hatása a tervezett könyvvizsgálati megközelítésre
- A már elvégzett kockázatbecslés lehetséges felülvizsgálata

- A változások hatása a könyvvizsgálónak a társaság belső ellenőrzési rendszeréről szerzett ismereteire, beleértve az alábbiakat:
 - Kontroll környezet megismerése
 - Szükséges-e változtatni a lényeges hibás állítások azonosított kockázataira adott válaszok meghatározásakor kialakított, a kontrollokra támaszkodásra vonatkozó terven

A könyvvizsgáló válaszai a becsült kockázatokra
(ISA 330)

- A környezeti fejlemények hatásaiból eredően szükség lehet módosítani a tervezett könyvvizsgálói válaszokat, például újratervezni az elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékok megszerzésére vonatkozó képességet, a bizonyítékszerzés módját (pl. mostanság problémás lehet a bizonyítékokhoz való hozzáférés, vagy a leltározáson nem lehet séges a részvétel, ezért más, alternatív eljárásokra lehet szükség).

- Nagyobb hangsúly helyezése:
 - A pénzügyi kimutatások zárási folyamataira (különösen a naplótételekre és az egyéb könyvelési módosításokra).
 - A pénzügyi kimutatások általános bemutatására vonatkozó könyvvizsgálói értékelésre, beleértve a közzétételek megfelelőségének a megítélését.
 - Az arra vonatkozó könyvvizsgálói következtetésre, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szereztek-e.

ISA 540
(Felülvizsgált)
Számviteli becslések
könyvvizsgálata

- Nagyobb hangsúly helyezése a következőkre:
 - A szabályozási tényezők olyan változásaira, amelyek befolyásolhatják a számviteli becsléseket (pl. a járvány helyzet miatt ideiglenesen nehéz helyzetben lévő vevőket megsegítő, a fennmaradásukat célzó kezdeményezések).
 - Megfelelő-e a becslések során használt feltételezések az adott körülmények között és a vonatkozó pénzügyi beszámolási keretelvekkel összefüggésben (pl. cash flow előrejelzések, diszkontráták stb.)
 - A gazdálkodó egység által felhasznált adatok relevánsak és megbízhatóak-e.
 - Az eredendő kockázatot érintő változó tényezők hatásai, különös tekintettel a bizonytalanosságra.

Sajátos megfontolások

A könyvvizsgálók felelőssége a fordulónap utáni eseményekkel kapcsolatban (ISA 560)

- Figyelembe veendő, hogy a beszámolási határidők elhalasztásával meghosszabbodik a pénzügyi kimutatások fordulónapja és a könyvvizsgálói jelentés dátuma közötti (a fordulónapot követően bekövetkező események feltárása tekintetében irányadó) időszak (és ez megnöveli az ehhez kapcsolódó kockázatokat is).

- A COVID-19-hez kapcsolódó lényeges fordulónap utáni események azonosítása, valamint az, hogy ezeket megfelelően kezelték vagy tették-e közzé a pénzügyi kimutatásokban a beszámolási keretelvekkel összhangban.

A könyvvizsgálók felelőssége a vállalkozás folytatására való képesség felmérése tekintetében (ISA 570 (Felülvizsgált))

- A COVID-19 hatása arra, hogy a könyvvizsgáló hogyan értékeli a gazdálkodó egység vállalkozás folytatására való képességének vezetés általi felmérését (azaz, hogy ez a hatás lényegesen befolyásolta-e, vagy várhatóan lényegesen befolyásolja-e a könyvvizsgáló értékelését)

- Annak felülvizsgálata, hogy helytálló-e a vállalkozás folytatásának feltételezése a pénzügyi kimutatások elkészítése során, vagy a felülvizsgálat következtében, szükség szerint, a könyvvizsgálói vélemény módosítása.

Csoportra vonatkozó könyvvizsgálatok (ISA 600)

- Adott esetben, a csoportkönyvvizsgáló azon tervezett eljárásainak az újragondolása, amelyek a komponens könyvvizsgálók által elvégzett munkához kapcsolódnak, mint például az, hogy a csoportkönyvvizsgáló miként tudja megfelelőképpen áttekinteni a komponens könyvvizsgáló munkáját (vagy miként tud abba bekapcsolódni); vagyis, van-e szükség alternatív eljárásokra, és ezek milyen hatást gyakorolnak azoknak a könyvvizsgálati bizonyítékoknak az elegendőségére és megfelelőségére, amelyekre a csoportkönyvvizsgáló a véleményét alapozza.

A pénzügyi kimutatásokra vonatkozó vélemény kialakítása és jelentéskészítés (kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdésekkel együtt) (ISA 700 (Felülvizsgált) és ISA 701)

- Összpontosítás azokra a témákra, amelyek fontosak a könyvvizsgálói következtetés levonásához, beleértve azt is, hogy a könyvvizsgálat minden kulcsfontosságú aspektusát megfelelően figyelembe vették-e. Ilyenek például:
 - Azok a területek, amelyeknél a kérdés/téma/ügy gyorsan változó jellege miatt a vezetéstől további bizonyítékok beszerzésére lehet szükség.
 - A COVID-19 hatásaiból fakadó újonnan előállt bizonytalanságok, mint például az, hogy megfelelően módosításra kerültek-e a számviteli becslések értékei, a számszerűsíthetőség tekintetében megnövekedett bizonytalanságot figyelembe véve (beleértve az értékvesztések számítását);
 - Az új vagy módosított törvények vagy más jogszabályok hatása a pénzügyi kimutatásokra.

Sajátos megfontolások

- Adott esetben a könyvvizsgálói jelentésben új kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdést kell szerepeltetni (pl. olyan kérdések lehetnek ilyenek, amelyek a COVID-19 hatásai miatt jelentős könyvvizsgálói figyelmet és megítélést igényelnek).

Egyéb információk
(ISA 720
(Felülvizsgált))

- Esetleges következtetések a vállalkozás által a COVID-19-ből adódó fejlemények hatásairól az éves jelentésében (üzleti jelentésében) közölt és a pénzügyi kimutatásokban bemutatott információk között.

Szakértői Bizottság

Magyar Könyvvizsgálói Kamara 1063 Budapest, Szinyei Merse u. 8. Telefon: 473 4500 Fax: 473 4510
Hivatali munkarend: hétfőtől-csütörtökig: 8:00 - 16:30; pénteken: 8:00 - 14:00 a kamara számlaszáma: 12010855 - 01283148 - 00100002

[Fórum felhasználási feltételek](#) | [Javaslatok, észrevételek](#) | [Jogi nyilatkozat](#) | [SZAK-ma újság](#) | [Oktatási Központ Kft.](#) | [Adatkezelési tájékoztató](#) |
[Gyakran ismételt kérdések - segítség a honlap használatához](#)